

ALŪKSNES NOVADA PAŠVALDĪBA

ALŪKSNES PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE “SPRĪDĪTIS“

Reģistrācijas numurs 90000019327

Raiņa bulvāris 5, Alūksne, Alūksnes novads, LV-4301, tālrunis 22043901, e-pasts: spriditis@aluksne.lv

Alūksnē

2024. gada 14. martā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI Nr. 1/2024

APSTIPRINĀTI ar

Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes “SPRĪDĪTIS” vadītājas
2024. gada 14. marta rīkojumu Nr. PIIS/1-26/24/16

IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI

Izdoti saskaņā ar

*Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 1.punktu,
Vispārējās izglītības likuma 10. panta trešās daļas 2. punktu un Ministru
kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumu Nr.474 „Kārtība, kādā
nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība
un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”15. punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes “SPRĪDĪTIS” (turpmāk tekstā – izglītības iestāde) Iekšējās kārtības noteikumi (turpmāk tekstā - noteikumi) nosaka izglītojamo uzvedības noteikumus izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos, kā arī rīcību ārkārtas situācijās.
- 1.2. Noteikumi ir saistoši visiem izglītojamiem, izglītības iestādes darbiniekiem, kā arī izglītojamo likumiskajiem pārstāvjiem (turpmāk tekstā - vecāki) saskaņā ar Izglītības likuma 58. panta pirmās daļas 2. punktu, kas nosaka pienākumu ievērot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus, vispārējās uzvedības un ētikas normas.

2. Izglītojamo tiesības

- 2.1. Apmeklēt izglītības iestādi un apgūt valsts un pašvaldības apmaksātu vispārizglītojošo pirmsskolas izglītības programmu saskaņā ar izglītības iestādes nolikumu (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
 - 2.1.1. es varu un drīkstu apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi un iegūt jaunas zināšanas;

- 2.1.2. es drīkstu mācīties pēc veselības un attīstības stāvoklim atbilstošas speciālās pirmsskolas izglītības programmas, ja tāda nozīmēta;
 - 2.1.3. es drīkstu spēlēties ar rotaļlietām, kas ir grupā un kas ir pieejamā vietā;
 - 2.1.4. es drīkstu mācīties no grāmatām, izmantot dažādus mācību līdzekļus (uzskates materiālus, darba lapas, interaktīvo tāfeli, sporta un mūzikas inventāru u.c.).
- 2.2. Uzturēties dzīvībai un veselībai drošos apstākļos izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos, būt aizsargātam no fiziskās, emocionālās vardarbības (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
- 2.2.1. es esmu draudzīgs;
 - 2.2.2. pret mani izturas draudzīgi;
 - 2.2.3. ja man dara pāri, es saku - "STOP!". "Nedari man tā!". "Man tas nepatīk!";
 - 2.2.4. ja pret mani turpina izturēties slikti, es par to saku pieaugušajam (skolotājam, skolotāja palīgam vai citam izglītības iestādes darbiniekam);
 - 2.2.5. telpas un rotaļu laukums, kurā es atrodos, izglītības iestādē ir drošs - es nevaru sevi savainot, gūt traumas;
 - 2.2.6. es lūdzu palīdzību pieaugušajam, ja man nepieciešamais atrodas uz virsmas, ko pats nepakāpjoties nevaru sasniegt;
 - 2.2.7. es spēlējos tā, lai nesavainotu sevi un citus, ievēroju drošības noteikumus.
- 2.3. Saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
- 2.3.1. ja es jūtos slikti (sāp galva, vēders, kakls utt.), es saku par to pieaugušajam (skolotājam vai skolotāja palīgam) un saņemu nepieciešamo palīdzību;
 - 2.3.2. ja es sevi savainoju - es saku skolotājam, ka esmu sevi savainojis, ka man vajag palīdzību un saņemu to.
- 2.4. Mācību un audzināšanas procesā brīvi izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi, attīstīt spējas un intereses, ņemot vērā bērna individualitāti (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
- 2.4.1. es drīkstu cieņpilni izteikt savas domas, savus ierosinājumus, teikt, ko es domāju un zinu;
 - 2.4.2. es pamēģinu jaunas lietas, ko piedāvā skolotāja;
 - 2.4.3. es drīkstu pateikt, kas man nepatīk, neapmierina;
 - 2.4.4. es drīkstu pateikt kā es jūtos un nesaņemt par to nosodījumu;
 - 2.4.5. es drīkstu uzdot jautājumus.
- 2.5. Pārstāvēt izglītības iestādi dažāda mēroga pasākumos, projektos, konkursos un skatēs (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
- 2.5.1. es varu piedalīties dziesmu konkursos, sporta sacensībās, projektos, zīmējumu konkursos no izglītības iestādes viens vai kopā ar savas grupas bērniem.
- 2.6. Saņemt personiskās mantas aizsardzību izglītības iestādē (*tiesību skaidrojums izglītojamam*):
- 2.6.1. manas mantas izglītības iestādē ir drošībā.
- 2.7. Saņemt īpašu ēdināšanu, ja to nosaka veselības stāvoklis un ģimenes ārsta rekomendācijas.

3. Izglītojamo pienākumi

- 3.1. Mācīties atbilstoši savai fiziskajai un garīgajai attīstībai, sagatavojoties pamatzglītības uzsākšanai (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):

- 3.1.1. es mācīšos veikt darbus patstāvīgi vai ar pieaugušā atbalstu, ko esmu izvēlējis darīt pats vai pēc skolotāja norādījumiem akurāti, rūpīgi, cik labi vien varu atbilstoši savām spējām;
- 3.1.2. es mācību laikā uzvedīšos pieklājīgi - netraucēšu citiem bērniem mācīties;
- 3.1.3. es mācīšos būt pacietīgs, pabeigšu darbu līdz galam;
- 3.1.4. es piedalīšos nodarbībās un citās skolotāja piedāvātajās aktivitātēs, kā arī izvēlēšos pašvadītas, jēgpilnas nodarbes pēc savām interesēm.
- 3.2. Ievērot šos noteikumus (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.2.1. es ievērošu grupas noteikumus;
 - 3.2.2. es apkopšu un rūpēšos par sevi, sargāšu savu veselību, ievērošu personīgās higiēnas prasības;
 - 3.2.3. es vienmēr noklausīšos un ievērošu skolotājas teikto šai dienai;
 - 3.2.4. es nedarīšu neko, kas var man un citiem radīt bīstamas situācijas.
- 3.3. Ievērot drošības noteikumus un instrukcijas (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.3.1. pirms uzsākt ko jaunu darīt, jaunu aktivitāti, es pajautāšu skolotājam, kā tas darāms;
 - 3.3.2. es uzklaušīšu, ko man stāsta skolotāja;
 - 3.3.3. es uzvedīšos mierīgi, netraucēšu citus.
- 3.4. Neiziet no grupas telpām bez pieaugušo pavadības (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.4.1. es bez iemesla neiziešu no grupas;
 - 3.4.2. ja man rodas vajadzība iziet no grupas, es pajautāšu atļauju skolotājam to darīt;
 - 3.4.3. es nestaigāšu viens pats pa izglītības iestādes telpām.
- 3.5. Neienest izglītības iestādē viegli uzliesmojošas vielas, asus priekšmetus, pārtikas produktus un citas neatļautas lietas (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.5.1. es uz izglītības iestādi nesu lietas, kuras ir drošas, ko man atļauj nest vecāki un grupas skolotājas;
 - 3.5.2. es bez atļaujas neņemu uz ielas atrastas lietas - nazi, sērkokociņus, šķiltavas, šļirci, stiklus, izsmēķus, utt.;
 - 3.5.3. es uz izglītības iestādi nenesu nūjas, sērkokociņus, šķiltavas, sprāgstošus priekšmetus (lodi), lāzeriņus un lietas, kas darbojas uz mazajām baterijām, dārglietas (zelta, sudraba ķēdītes), kārtis, medikamentus, vitamīnus, u.c.;
 - 3.5.4. es uz izglītības iestādi nenesu šausminošas, biedējošas, bērnu emocionāli traumējošas rotaļlietas.
- 3.6. Ar cieņu izturēties pret citiem bērniem, izglītības iestādes darbiniekiem, saviem un citu bērnu vecākiem, ciemiņiem un citiem pieaugušajiem (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.6.1. es sasveicinos ar izglītības iestādes darbiniekiem, citu bērnu vecākiem, ciemiņiem;
 - 3.6.2. es izglītības iestādē uzvedos pieklājīgi - nekaujos, neapsaukājos, nebēgu prom, nepārtraucu pieaugušos, neapvainoju, nekliedzu, nespļaudos, nekožu, neskrāpēju, neduru ar asiem priekšmetiem, neraustu aiz drēbēm un matiem, neaizskar un nesitu grupas bērnus, darbiniekus un citas personas;
 - 3.6.3. es esmu izpalīdzīgs, ja kādam nepieciešama mana palīdzība, palīdzu.
- 3.7. Ievērot sabiedrībā pieņemtos uzvedības noteikumus gan izglītības iestādē, gan tās teritorijā, gan ārpus tās (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
 - 3.7.1. es bez atļaujas neņemu svešas mantas;

- 3.7.2. ja gribu rotaļlietu, grāmatu vai kādu citu lietu, kas nav mana, es pajautāju atļauju mantas īpašniekam, vai grupas pieaugušajam, ja atļauja nav saņemta - es to ņemt nedrīkstu;
 - 3.7.3. es nesmejos par citu domām un darbiem, neveiksmēm;
 - 3.7.4. es atbildu pieklājīgi uz jautājumiem;
 - 3.7.5. es māku pagaidīt savu kārtu;
 - 3.7.6. es ar savu uzvedību netraucēju citiem.
- 3.8. Saudzīgi izturēties pret izglītības iestādes īpašumu un apkārtējo vidi (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
- 3.8.1. es pret grāmatām un rotaļlietām iztuos saudzīgi - es tās neplēšu, nebojāju;
 - 3.8.2. es uzturu kārtību sev apkārt - nemetu papīrus zemē, aiz sevis savācu savas lietas, sakārtoju savu darba vietu;
 - 3.8.3. es rūpējos par resursu taupīšanu grupā, izglītības iestādē (ūdens, siltumenerģija, papīrs);
 - 3.8.4. es iztuos ar cieņu pret valsti un tās simboliem.
- 3.9. Izpildīt pedagogu prasības (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
- 3.9.1. es ieklausos, ko man saka skolotāja, cenšos to izpildīt un ievērot;
 - 3.9.2. ja man skolotāja saka "STOP", es apstājos un beidzu darīt iesākto.
- 3.10. Emocionālās un fiziskās vardarbības vai citu draudu savai drošībai gadījumos nepiekrīst draudu izraisītāja rīcībai, nekavējoties saukt palīgā pieaugušos (izglītības iestādes pedagogus vai jebkuru izglītības iestādes darbinieku), laicīgi lūgt palīdzību vecākiem (*pienākumu skaidrojums izglītojamam*):
- 3.10.1. ja man dara kāds pāri (sit, kaujās, apsūkā, utt.) es viņam saku: "STOP, NEDARI MAN TĀ! MAN TĀ NEPATĪK!";
 - 3.10.2. ja man dara pāri es par to saku grupas darbiniekam (skolotājam vai skolotāja palīgam), vai vecākiem;
 - 3.10.3. es esmu draudzīgs un laipns pret citiem (es citus neapsūkāju, nesmejos par citiem, nekaujos, es negrūstos, nespļauju virsū).

4. Izglītojamo uzvedības noteikumi izglītības iestādē

(uzvedības noteikumu skaidrojums izglītojamam)

- 4.1. Ienākot grupiņā, sasveicināšos un, aizejot, atsveicināšos ar grupas darbiniekiem un bērniem, kā arī pasveicināšu pārējos izglītības iestādes darbiniekus.
- 4.2. Nodarbības laikā aktīvi sekošu līdzī visam notiekošajam, ar interesi veikšu visus paredzētos darbiņus, darīšu pats, jautāšu padomu, ja vajadzēs.
- 4.3. Regulēšu savu balsi stiprumu un skaļumu.
- 4.4. Atbildot pagaidīšu savu kārtu, nepārtraukšu pārējos, skaļi neklaigāšu, bet skaļi un skaidri pasacīšu savu domu.
- 4.5. Iesākto darbu pabeigšu līdz galam vai novietošu nepabeigto darbu kastītē un sakārtošu savu darba vietu.
- 4.6. Grupiņā, garderobē, kāpņu telpā – staigāšu lēnām, mierīgi.
- 4.7. Rūpēšos par kārtību savā skapīti, grupā, savākšu un nemētāšu apkārt savas mantas.
- 4.8. Pārvietojot krēslu vai sēžot uz krēsla:
 - 4.8.1. ja vēlēšos pārnest krēslu, tad darīšu to uzmanīgi un pareizi – pacelšu un nesīšu ar abām rokām, turot pie atzveltnes, nevis stumšu;
 - 4.8.2. ja vēlēšos pakāpties uz krēsla, lai aizsniegtu rotaļlietas no plaukta, krēslu novietošu ar atzveltni pret sienu;

- 4.8.3. uz krēsla un sola sēdēšu pareizi - nešūpošos, negrozīšos, negrūstīšos;
- 4.9. Ievērošu rotaļu un spēļu noteikumus:
- 4.9.1. sīkos priekšmetus, spēles kauliņus u.c. nebāzīšu mutē, degunā, ausīs;
- 4.9.2. kad būšu paspēlējies, rotaļlietas un spēles nolikšu atpakaļ tur, kur tās paņēmu;
- 4.9.3. uzmanīgi un saudzīgi lietošu dažādus grupā esošos priekšmetus - spēļu kastes, rotaļlietas, grāmatas u.c.;
- 4.9.4. ar asiem priekšmetiem (šķērēm, nazi, īlenu, stiepli u.c.) darbošos tikai pie galda, būšu uzmanīgs, ievērošu drošības noteikumus un lietošanas tehniku;
- 4.9.5. par personīgajām rotaļlietām abildēšu pats.
- 4.10. Verot durvis, paskatīšos, kur ir mani vai kāda cita bēna pirksti, uzmanīšos no pirkstu likšanas durvju ailē.
- 4.11. Ejot pa kāpnēm:
- 4.11.1. pārvietošos lēnām un kāpšu pa vienam pakāpienam, zinu, ka nedrīkst lēkāt, lekt pa vairākiem pakāpieniem, grūstīties vai skriet;
- 4.11.2. ejot pa kāpnēm turēšos pie kāpņu margām.
- 4.12. Pirms ēdienreizēm nomazgāšu rokas.
- 4.13. Ēdienreizēs ievērošu klusumu, nesarunāšos, jo runāt ēdot ēšanas laikā ir bīstami, var aizrīties.
- 4.14. Atpūtas (diendusas) laikā atpūtīšos pats un ļaušu atpūsties arī citiem bērniem:
- 4.14.1. mierīgi atpūtīšos, ja vēlēšos, aizmigšu;
- 4.14.2. klusām skatīšos skolotājas iedoto grāmatu;
- 4.14.3. nestāvēšu gultā stāvus;
- 4.14.4. nekarāšos pāri gultas malām;
- 4.14.5. nelēkāšu pa gultu.
- 4.15. Vingrošanas rīkus, mūzikas instrumentus un inventāru izmantošu atbilstoši to pielietojumam, skolotājas klātbūtnē.
- 4.16. Es nekāpšu uz logu palodzēm, radiatoriem, nesitīšu ar priekšmetiem pa loga rūtīm.
- 4.17. Es pateikšu pieaugušajam, ja kāds bērns ir atnesis neatļautas vai bīstamas lietas un priekšmetus.

5. Izglītojamo uzvedības noteikumi izglītības iestādes teritorijā *(uzvedības noteikumu skaidrojums izglītojamam)*

- 5.1. Izejot laukumā, pirms sāksu rotaļāties, vienmēr noklausīšos un ievērošu skolotājas teikto šai dienai.
- 5.2. Ievērošu uzvedības noteikumus rotaļlaukumā:
- 5.2.1. teritorijā atradīšos tikai pieaugušo pavadībā;
- 5.2.2. sakārtošu rotaļlietas, kad beigšu spēlēt;
- 5.2.3. ar smiltīm spēlēšos tikai smilšu kastē;
- 5.2.4. rūpēšos, lai mantas netiktu nevajadzīgi izmētātas;
- 5.2.5. dzirdēšu un ņemšu vērā, ko saka skolotāja;
- 5.2.6. ievērošu zaļo zonu, saudzēšu puķudobes un kokus, krūmus, nelauzīšu koku zarus;
- 5.2.7. velosipēdu novietošu tam paredzētā vietā;
- 5.2.8. ziemā atnestās ragavas novietošu tam paredzētā vietā.

5.3. Ievērošu noteikumus uz slidkalniņa:

- 5.3.1. kāpšu augšā tikai pa kāpnēm;
- 5.3.2. braukšu no slidkalniņa, kad iepriekšējais braucējs būs piecēlies un aizgājis malā, neskriešu un negrūstīšu citus bērnus;
- 5.3.3. nenesīšu uz slidkalniņa rotaļlietas un citus priekšmetus, jo nepieciešamas brīvas abas rokas;
- 5.3.4. no slidkalniņa lejā laidīšos sēdus stāvoklī ar kājām pa priekšu;
- 5.3.5. slidināties lejā var tikai pa vienam, gaidīšu savu kārtu;
- 5.3.6. atrodoties uz slidkalniņa ievērošu plūsmu: nekāpšu pa slidkalniņu pretēji nobrauciena virzienam.

5.4. Ievērošu noteikumus pie šūpolēm:

- 5.4.1. šūpošos sēdus, pareizā virzienā;
- 5.4.2. nelekšu ārā no šūpolēm - no šūpolēm izkāpšu uzmanīgi, lēnām, kad tās būs apstājušās;
- 5.4.3. šūpolēs ar vienvietīgu sēdekli šūpošos viens;
- 5.4.4. šūpolēs ar šūpuļkrēslu šūpošos viens vai ar citiem bērniem skolotājas klātbūtnē;
- 5.4.5. nestāvēšu tuvumā šūpolēm, ievērošu distanci, kad cits bērns tajās šūpojas;
- 5.4.6. šūpojoties neraustīšu ķēdes (virves) pie šūpoļu balstiem;
- 5.4.7. uz šūpolēm atradīšos bez rotaļlietām, jo nepieciešamas brīvas abas rokas.

5.5. Par katru negadījumu (kritienu, nesaskaņām, strīdiem, utt.) pateikšu skolotājai.

5.6. Ja rotaļu laukumā ieraudzīšu ko neparastu (dzīvniekus, priekšmetus, u.c.), neaiztikšu tos, bet pateikšu pieaugušajam.

5.7. Ja pār žogu pārkritīs rotaļlieta (bumba, u.c.) – pateikšu to pieaugušajam, jo pats pakal doties nedrīkstu.

5.8. Vasaras saulē vienmēr valkāšu galvas segu (cepuri vai lakatu) un padzeršos ūdeni no savas ūdens pudeles.

5.9. Ievērošu uzvedības noteikumus pastaigā un ekskursijā:

- 5.9.1. ejot pastaigā uzvilksu atstarojošo vesti ziemas, rudens, pavasara sezonā;
- 5.9.2. pastaigās ārpus izglītības iestādes teritorijas būšu ļoti uzmanīgs;
- 5.9.3. klausīšos, ko saka skolotāja, skolotāja palīgs;
- 5.9.4. turēšos kopā ar savas grupiņas bērniem un skolotāju, neskriešu garām vadošajam pieaugušajam, jo priekšā var būt bīstamas situācijas – suņi, automašīnas, bedres u.c.;
- 5.9.5. ceļu šķērsošu uzmanīgi tam paredzētās vietās (pa gājēju pāreju vai labi pārredzamā vietā);
- 5.9.6. ejot negrūstīšu citus grupas bērnus, jo viņi var nokrist un sasisties;
- 5.9.7. iešu normālā, raitā solī, nevilksu kājas pa zemi;
- 5.9.8. konfekšu papīrus un citas nevajadzīgas lietas metīšu atkritumu kastē vai ielikšu savā kabatā, lai nepiesārņotu apkārtni. Saudzīgi izturēšos pret dabu;
- 5.9.9. runāšu mērenā balsī, skaļi neklaigāšu, ievērošu uzvedības normas;
- 5.9.10. autobusā sēdēšu mierīgi, atcerēšos savu vietu un to nemainīšu. Vienmēr piesprādzēšos;
- 5.9.11. ja radusies kāda problēma (nelaba dūša, vajadzība uz tualeti u.c.) pastāstīšu to pieaugušajiem;

- 5.9.12. uzmanīgi klausīšos gida stāstījumu, lai mājās varētu visu redzēto un dzirdēto pastāstīt vecākiem, ievērošu noteikumus, kurus izteicis gids vai cilvēks, pie kura esam atnākuši.
- 5.10. Ejot pastaigā:
- 5.10.1. iešu pa ietvi vai citu tam paredzētu vietu;
 - 5.10.2. neiešu pie citu teritoriju žoga vai vārtiem,
 - 5.10.3. nekaitināšu dzīvniekus, neaiztikšu svešus dzīvniekus;
 - 5.10.4. ievērošu drošības noteikumus saskarsmē ar ogām un sēnēm.
- 5.11. Ja caur žogu svešs pieaugušais piedāvās kādu mantu vai aicinās sev līdzī, nesarunāšos ar svešiniekiem un nepieņemšu no viņiem dāvanas vai lietas, bet nekavējoties pateikšu pieaugušajam.
- 5.12. Dodoties mājās, vienmēr pateikšu skolotājam “uz redzēšanos”, pieejot klāt, nevis saucot vai mājot ar roku no attāluma.
- 5.13. Neatstāšu izglītības iestādes teritoriju bez vecāka vai cita pieaugušā klātbūtnes.

6. Izglītojamo uzvedības noteikumi izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos

(uzvedības noteikumu skaidrojums izglītojamam)

- 6.1. Uzmanīgi klausīšos un skatīšos priekšnesumu, teātri, koncertu.
- 6.2. Aktīvi darbošos līdzī, ja mākslinieks uz to aicinās.
- 6.3. Uz skatuves kāpšu tikai tad, ja skolotāja aicinās.
- 6.4. Pasākuma laikā:
- 6.4.1. netraucēšu ar savu uzvedību (nesarunāšos, neskraidīšu) blakussēdētājus kā arī māksliniekus, kuri uzstājas;
 - 6.4.2. klausīšos klusi, lai visi skatītāji dzirdētu priekšnesumus;
 - 6.4.3. atradīšos savā vietā;
 - 6.4.4. neaiztikšu dekorācijas.
- 6.5. Ja pasākums notiks ārpus izglītības iestādes, pats rūpēšos par savām personīgajām mantām: sakārtošu savu āra apģērbu (cimdus ielikšu kabatās, cepuri un šalli - āra apģērba piedurknē) un novietošu tam paredzētajā vietā.

7. Evakuācijas plāna un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietojums izglītības iestādē

(noteikumu skaidrojums izglītojamam)

- 7.1. Zinu, ka evakuācijas plāni izvietoti izglītības iestādes ēkā atbilstoši ugunsdrošības normu prasībām labi pārredzamās vietās (grupas skolotāja parādīs, kurās vietās izvietoti evakuācijas plāni un pastāstīs par apzīmējumiem tajos).
- 7.2. Atbilstoši vecumam, zinu apzīmējumu nozīmi evakuācijas plānā un kā tie palīdz orientēties izglītības iestādē.
- 7.3. Izzirdot trauksmes signālu, kā arī ikvienā nezināmā vai ekstremālā situācijā, došos pie grupas skolotājas un viņas pavadībā atstāšu izglītības iestādi, ievērojot evakuācijas noteikumus ārkārtas gadījumā.
- 7.4. Ziņošu pieaugušajiem, ja pamanīšu dūmus, degošu liesmu vai sajūtišu deguma smaku, saukšu pēc palīdzības.
- 7.5. Ugunsgrēka gadījumā klausīšos un izpildīšu pieaugušā norādījumus.

- 7.6. Atbilstoši vecumam, protu nosaukt savu vārdu, uzvārdu, grupas nosaukumu vai numuru.
- 7.7. Zinu, ka Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta numurs – 112.

8. Atkarību izraisošu vielu, ieroču un speciālo līdzekļu izplatīšanas aizliegums izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos

(noteikumu skaidrojums izglītojamam)

- 8.1. Zinu, ka izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos kategoriski aizliegts iegādāties, ienest, lietot, glabāt, izplatīt atkarību izraisošas vielas (alkoholu, cigaretes, narkotiskās, toksiskās un psihotropas vielas, u.c.) un pamudināt tās lietot citiem bērniem.
- 8.2. Zinu, ka izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos kategoriski aizliegts iegādāties, ienest, lietot, demonstrēt, glabāt, izplatīt ieročus, munīciju un speciālos līdzekļus (gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujamo ieročus, pneimatiskos un traumatiskos ieročus, aukstos ieročus, elektrošoka ierīces, lāzeriņus u.c.) un pamudināt tās lietot citiem bērniem.
- 8.3. Zinu, ka izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos kategoriski aizliegts nest līdzīvi viegli uzliesmojošas vielas, asus priekšmetus, košļājamās gumijas, rotaļu ieročus un pamudināt tās lietot citiem bērniem.
- 8.4. Zinu, ka izglītības iestādes atbalstītajos pasākumos atļauts demonstrēt ieročus, speciālos līdzekļus, ja tas saistīts ar izglītības programmas īstenošanu, kā arī Nacionālo bruņoto spēku, policijas un Valsts ugunsdzēsības glābšanas dienesta (VUGD) īstenojamās nodarbībās.

9. Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai, tostarp vardarbību

(rīcības skaidrojums izglītojamam)

- 9.1. Zinu, ka gadījumos, kad tieku fiziski vai emocionāli iespaidots (tai skaitā notiek ņirgāšanās, apcelšana, apsūkšana, u.c.) no pieaugušo vai vienaudžu puses, par to nekavējoties ziņošu jebkuram izglītības iestādes pedagogam vai darbiniekam.
- 9.2. Zinu, ja fiziski vai emocionāli iespaidots (tai skaitā notiek ņirgāšanās, apcelšana, apsūkšana, u.c.) tiek draugs vai jebkurš cits izglītības iestādes izglītojamais no pieaugušo vai vienaudžu puses, tad par to nekavējoties ziņošu jebkuram izglītības iestādes pedagogam vai darbiniekam.
- 9.3. Zinu, ja tuvumā nebūs pieaugušais, skaļi kliegšu un saukšu pēc palīdzības.
- 9.4. Zinu un ievērošu (*6-gadīgie izglītojamie*) mācīto Džimbasa drošības programmas nodarbībās par drošību attiecībā ar citiem cilvēkiem - svešiniekiem un pazīstamiem.

10. Administrācijas un pedagogu rīcība, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

- 10.1. Konstatējot jebkāda veida vardarbību (arī tādu, kas varētu būt notikusi ārpus izglītības iestādes) pret izglītojamo, izglītības iestādes vadītājs, pedagogs vai darbinieks prioritāri

organizē neatliekamus pasākumus, lai novērstu draudus izglītojamā dzīvībai un veselībai (ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību).

10.2. Kad ir novērstas apdraudējums izglītojamā veselībai un dzīvībai, izglītības iestādes pedagogs vai darbinieks par notikušo ziņo iestādes vadītājam.

10.3. Izglītības iestādes vadītājs izvērtē saņemto informāciju un nekavējoties ziņo par notikušo iesaistīto izglītojamo vecākiem, kā arī nepieciešamības gadījumā ziņo Alūksnes novada Bāriņtiesai, Sociālo lietu pārvaldei, Izglītības pārvaldei vai pašvaldības policijai, kā arī Valsts policijai, Bērnu tiesību centram, nepieciešamības gadījumā sadarbojas ar Nodibinājumu "Centrs Dardedze".

10.4. Saruna ar bērnu, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (*rīcības skaidrojums izglītojamam*):

10.4.1. no darbinieku puses:

10.4.1.1. ja kāds izglītības iestādē Tev dara pāri, informē pieaugušo kuram tu uzticies;

10.4.1.2. ja grupas darbinieks (skolotāja, skolotāja palīgs), redz, ka Tev ir, piemēram, uz ķermeņa zilums, tad par to, informē ārsta palīgu vai vadītāju;

10.4.1.3. skolotāja, ārsta palīgs vai vadītāja Tev var jautāt, kā Tu pie zilumiem esi ticis;

10.4.1.4. skolotāja, ārsta palīgs vai vadītāja runās ar to cilvēku, kurš Tev ir nodarījis pāri;

10.4.1.5. vadītāja var sodīt to cilvēku, kas Tev ir nodarījis pāri - paziņot policijai, bāriņtiesai un atbrīvot no darba;

10.4.2. no vecāku puses:

10.4.2.1. ja Tev izglītības iestādes teritorijā dara pāri vecāki - kliež uz tevi, sit, grūž, utt., sauc palīgā skolotāju vai citus cilvēkus;

10.4.2.2. skolotāja uzklausa, kas ir noticis, un nodos ziņu izglītības iestādes vadītājam;

10.4.2.3. skolotāja vai vadītājs var izsaukt policiju un ātro palīdzību;

10.4.2.4. ar Taviem vecākiem runās cilvēki, ka darīt pāri bērnam nedrīkst.

10.4.3. no citiem bērniem:

10.4.3.1. ja Tev kāds no bērniem izglītības iestādē dara pāri (kaujas, sit, grūž, kož, skrāpē, utt.), Tu to pasaki grupas darbiniekam. Ja grupas darbinieks redz šo situāciju, tad runās ar visiem iesaistītajiem bērniem, noskaidros, kas ir noticis, risinās situāciju;

10.4.3.2. ja ir noticis smags pāri darījums - cietušajam tiek sniegta pirmā palīdzība – ārsta palīgs vai cits darbinieks apskata, kādi ir redzamie pāri nodarījumi;

10.4.3.3. lai izrunātu notikušo, Tevi uz sarunu var uzaicināt izglītības iestādes vadītājs;

10.4.3.4. lai izrunātu notikušo situāciju, uz izglītības iestādi var pasaukt Tavus vecākus;

10.4.3.5. var tikt piesaistīti dažādi citi skolotāji, lai palīdzētu noskaidrot, kas ir noticis, ko darīt, lai šāds gadījums vairs nenotiktu un neatkārtotos.

11. Darbinieku rīcība, ja bērns apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību

- 11.1. Bērna drošība ir izglītības iestādes prioritāte. Ikvienu bērnu, darbinieku vai apmeklētāja pienākums ir atturēties no rīcības, kas apdraud bērnu un citu personu drošību.
- 11.2. Pedagoģs, veic faktu fiksāciju, ja konstatē:
 - 11.2.1. neadekvātu bērna uzvedību attiecībā pret sevi, citiem grupas bērniem, citiem pieaugušajiem;
 - 11.2.2. neatbilstošu bērna fizisko vai emocionālo attīstību;
 - 11.2.3. neatbilstošu bērna aprūpi ģimenē.
- 11.3. **Ja izglītojamā rīcībā konstatē atkārtotus, regulārus vai sistemātiskus** noteikumu pārkāpumus, savas vai citu dzīvības, veselības, drošības vai mantas apdraudējuma riskus, pedagoģs mutiski aizrāda izglītojamam, veic individuālu sarunu ar bērnu, noskaidro uzvedības problēmas cēloņus, izskaidro bērna rīcības iespējamās sekas un to kaitīgumu, pārrunā vēlamās uzvedības modeļus, konflikta gadījumā – uzklausā visas gadījumā iesaistītās puses un informē vecākus.
- 11.4. Pedagoģs sniedz izglītojamam individuālu atbalstu un mierinājumu, noskaidro izglītojamā viedokli (atbilstoši bērna vecumposmam) un sāk mērķtiecīgu un strukturētu izglītojamā uzvedības novērošanu, aizpilda veidlapu “Bērna uzvedības novērošanas veidlapa” (3. pielikums) un nosūta E-klasē izglītības iestādes vadītājam, vadītāja vietniekam izglītības jomā.
- 11.5. Pedagoģs informē vecākus par novērojumiem, sarunā cenšas noskaidrot iespējamās izglītojamā uzvedības cēloņus, nepieciešamības gadījumā vienojas par pozitīvu savstarpējo sadarbību.
- 11.6. Pedagoģs pārtrauc izglītojamā vardarbību pret sevi, citiem bērniem, citiem pieaugušajiem, tiklīdz tā tiek novērota.
- 11.7. Pedagoģs rakstiski informē izglītības iestādes vadītāju, vadītāja vietnieku izglītības jomā un ārsta palīgu, ja vecāki neiesaistās situācijas risināšanā un neadekvāta bērna uzvedība attiecībā pret sevi, citiem grupas bērniem, citiem pieaugušajiem turpinās, kā arī par kavētu bērna fizisko vai emocionālo attīstību vai neatbilstošu bērna aprūpi no ģimenes. Pedagoģs aizpilda veidlapu “Izglītojamā attīstības, uzvedības apraksts” (4. pielikums).
- 11.8. Izglītības iestādes administrācija organizē sarunas ar grupas pedagoģiem par konkrēto situāciju un izveido situācijas risināšanas plānu, par ko mutiski vai rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) informē izglītojamā vecākus, paredzot nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.
- 11.9. Ja nepieciešams, izglītojamā vecāki tiek uzaicināti uz klātienes sarunu ar administrāciju par konkrēto situāciju un iepazīstināti ar izglītojamā attīstības, uzvedības aprakstu. Tiek precizēta turpmākā darbības situācijas uzlabošanai. Ja situācija ilgstoši nemainās, aicina vecākus vērsties pie ģimenes ārsta vai konsultēties pie psihologa.
- 11.10. Pedagoģs turpina vērot izglītojamā uzvedību, vecāku iesaistīšanos situācijas risināšanā, veikt analīzi un secinājumus.
- 11.11. Ja izglītojamā uzvedībai nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, administrācija iesniedz rakstisku informāciju Sociālo lietu pārvaldei vai Bāriņtiesai, kas lemj par turpmākiem atbalsta pasākumiem izglītojamam.
- 11.12. Izglītības iestāde izglītojamo uzvedības problēmu identificēšanai un atbalsta nodrošināšanai var izmantot arī valsts līmenī organizētos pasākumus, kas tiek īstenoti projektu vai prioritāro pasākumu ietvaros uz noteiktu laiku, piemēram, “Veselības veicināšanas programmas”, kā arī pārresoru koordinācijas centra organizēto programmu “STOP 4-7” u.c.

12. Vecāku iesaistes kārtība vardarbības (tai skaitā ņirgāšanās) prevencijas veicināšanā

12.1. Bērnu savstarpējo vardarbību, kuras rezultātā izglītojama atkārtoti un ilgākā laika posmā tiek pakļauts negatīvai rīcībai un attieksmei no viena vai vairāku citu izglītojamo puses, tai skaitā ņirgāšanos, var atpazīt:

12.1.1. tā ir **netaisnīga** – ņirgājas par to, kurš nespēj vai neprot sevi aizstāvēt;

12.1.2. tā **atkārtojas** ilgākā laika periodā;

12.1.3. tā ir **tīša** un īstenota ar nodomu – lai pazemotu vai liktu citam justies slikti.

12.2. ņirgāšanās veidi:

12.2.1. **fiziska** vardarbība (sišana, grūstīšana, cita mantu bojāšana, šplaušana, rupju žestu izmantošana, speršana, iedunkāšana, kniebšana, grūstīšana);

12.2.2. **vārdiska** pāridarīšana (apsaukāšana, iebiedēšana, aizvainošana, pazemošana, apsmiešana, izjokošana, ar mīmiku un žestiem pausta agresivitāte, aizmuguriska sasmaidīšanās, saskatīšanās un grimases);

12.2.3. **sociāla** (apmelošana, baumošana, apzināta ignorēšana vai izstumšana no draugu loka, izturēšanās, it kā viņa nebūtu, lai citi izglītojamie no upura novērstos, cita reputācijas bojāšana, nesarunāšanās ar upuri, nedraudzēšanās);

12.2.4. **virtuāla** (kibernirgāšanās) – nomelnošana sociālajos tīklos, aizskarošu ziņu un bilžu publicēšana.

12.3. Brīdinājuma signāli, kas var liecināt, ka bērns ir saskāries (kļuvis par upuri vai novērotāju) ar ņirgāšanos:

12.3.1. bieži novērojami fiziski ievainojumi, zilumi, nobrāzumi par kuriem bērns nevēlas runāt;

12.3.2. neizskaidrojami pazaudētas vai bojātas mantas, mācību piederumi, sasmērēts apģērbs;

12.3.3. bērnam parādās fiziskas sāpes bez medicīniska iemesla (piemēram vēdera vai galvassāpes);

12.3.4. izmaiņas ēšanas paradumos (piemēram, pēkšņi atsakās ēst);

12.3.5. hronisks nogurums un samazinātas koncentrēšanās spējas mācību procesa laikā, nevēlas iesaistīties aktivitātēs, nevēlas iet uz izglītības iestādi;

12.3.6. pēkšņa uzvedības maiņa, citāda uzvedība vai pazīmes, kas bērnam nav raksturīgas.

12.4. Brīdinājuma signāli, kas var liecināt, ka bērns ir kļuvis vai var kļūt par pāridarītāju:

12.4.1. regulāri iekļūst fiziskos konfliktos vai asās vārdu pārmaiņās;

12.4.2. draudzējas ar citiem pāridarītājiem;

12.4.3. ir agresīvi noskaņots pret citiem, ir vēlme dominēt;

12.4.4. regulāri nonāk pārrunās ar skolotāju;

12.4.5. savās problēmās apzināti vaino citus, atsakās uzņemties atbildību;

12.4.6. vēlas sacensties un nepārtraukti uztraucas par savu reputāciju un popularitāti.

12.5. Uzvedība un savstarpējās attiecības ņirgāšanās apturēšanai:

12.5.1. pozitīvas attiecības grupā un izglītības iestādē kopumā, bērniem ir prasmes, lai veselīgā veidā risinātu konfliktsituācijas:

12.5.1.1. ciena – mēs cienām savu sarunu biedru, tostarp arī viņa ķermeni, privāto telpu un īpašumu;

12.5.1.2. veselīgas robežas – mēs apzināmies savu lomu attiecībās, novelkam robežas sev un palīdzam tās ievērot otram (piemēram, pasaki – “STOP! Man nepatīk, ka Tu nāc man tik tuvu!” vai “Mani sāpina tas, ko saki, lūdzu, izbeidz!”, v.tml.);

12.5.1.3. vēlme saprast – iejusties un ieklausīties otrā, saprast otra domas un rīcības iemeslus.

12.5.2. veidot pozitīvas attiecības, nodrošinot bērniem iespēju iepazīt un strādāt kopā citam ar citu bērnu):

12.5.2.1. izspēlēt dažādas spēles, kuru laikā bērni iepazīst viens otru;

12.5.2.2. apakšgrupu darbos dalīt grupu dažādās grupās, liekot bērniem sadarboties un sastrādāties ar visiem grupas bērniem (nevis tikai ar saviem draugiem);

12.5.2.3. bieži mainīt bērnu sēdvietas, mazinot iespēju veidoties ciešiem, nemainīgiem draugu lokiem;

12.5.2.4. fiziskās aktivitātes pēc iespējas integrēt kustības rotaļnodarbībās (paredzēt kustību uzdevumus pa visu grupas telpu, dinamiskās pauzes, u.c.);

12.5.2.5. palīdzēt bērnam apgūt elpošanas un nomierināšanās vingrinājumus (pirms mācību procesa ļaut bērnam nomierināties un fokusēties nodarbībai, pirms mācību procesa beigām samazinās vajadzību starplaikā izpaust spriedzi vienam pret otru);

12.5.2.6. padarīt ņirgāšanos pēc iespējas grūtāk īstenojamu (pieaugušā klātbūtnē, nodrošinot kādas aktivitātes vai iesaiste bērnu nodarbēs);

12.5.2.7. ievieš ziņošanas sistēmu un izveidot grupas apņemšanos (kopīga vienošanās par to, kā un kam bērns ziņo par ņirgāšanos, plakāta izveidošana un izvietošana grupā, u.c.);

12.5.2.8. izmantojot spēļu sniegtās iespējas (www.uzvediba.lv), lai neformālā vidē izspēlētu gan konfliktus, gan negatīvus scenārijus.

12.5.3. savlaicīgi atpazīt ņirgāšanās situācijas, ātri rīkoties, risināt, lai mazinātu bērnu fiziskās un psihiskās veselības attīstības riskus, sekmētu panākumus mācībās:

12.5.3.1. no ņirgāšanās cieš visi (visiem bērniem ir augstāks trauksmes līmenis, negatīvi ietekmē ikvienu tajā iesaistīto, neatkarīgi no ieņemtās lomas, arī pedagogus);

12.5.3.2. ņirgāšanās rada nopietnas ciešanas (negatīvā izdzīvotā pieredze ietekmē bērna pašpārliecinātību, nelabvēlīgi ietekmē viņa attīstību un dzīves kvalitāti nākotnē);

12.5.3.3. ņirgāšanos var novērst (ņirgāšanās pastāv tur, kur tā netiek uztverta pietiekami nopietni vai tiek pieļauta);

12.5.3.4. ņirgāšanās ir sistēma (veido un uztur gan bērni, gan pieaugušo radītā vide un savstarpējās attiecības, nedrīkst paļauties, ka bērni “paši tiks galā”);

12.5.3.5. ziņot par ņirgāšanos nenozīmē sūdzēties! Tā Tu palīdzī šo problēmu novērst un rūpējies par sevi un citiem, jo ņirgāšanās nav smieklīgi!

12.6. Lai veicinātu ņirgāšanās prevenciju, **ģimenes vidē** ir svarīgi:

12.6.1. nepieļaut vardarbību ģimenē, jo par pāri darītājiem biežāk kļūst izglītojamie, kuri ir cietuši no dažāda veida vardarbības mājās (pēršana, apsmiešana, ķircināšana, aizskarošas piezīmes no pieaugušo puses, u.c.);

12.6.2. veidot emocionāli siltas un atbalstošas attiecības, konstruktīvi risināt konfliktus, izvairīties no bērnu sodīšanas, pārprūpes, kas var novest pie lielāka riska kļūt par vardarbības upuriem nepieciešamo aizstāvēšanās prasmju un vecāku līdzdalības trūkuma dēļ;

12.6.4. veicināt autonomiju, spēju uzņemties atbildību un izstrādāt skaidrus noteikumus.

12.7. Virtuālā (kiberņirgāšanās) prevencijā ļoti svarīgi ir veikt elektronisko ierīču lietošanas pārraudzību un kontroli:

12.7.1. vecāku nepietiekamā sava bērna pausto agresiju pret citiem, novērtēšana, mazāka kontrole un neinformētība par bērnu kibervidē veiktajām darbībām ir viens no faktoriem, kas var veicināt kibermobinga attīstību.

12.8. Lai veicinātu ņirgāšanās prevenciju **izglītības iestādes vidē**, ievērot šādus aspektus:

12.8.1. pozitīvs izglītības iestādes klimats, kas tiek veidots, iesaistot izglītojamos noteikumu izvērtēšanā kopīgu aktivitāšu un sadarbības veicināšanai;

12.8.2. skaidri, godīgi un konsekventi izglītības iestādes un katras grupas iekšējās kārtības noteikumi, kas paredz sekas vardarbīgai uzvedībai. Izglītības iestāde skaidri pauz viedokli, ka vardarbība tajā ir nepieņemama;

12.8.3. grupas un izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumu izstrādē piedalās paši izglītojamie, tādējādi veicinot atbildības uzņemšanos par izvīzīto noteikumu izpildi, piederības izjūtas izglītības iestādei;

12.8.4. labas izglītojamo un pedagogu attiecības, pedagogu godīga attieksme un vienotas prasības kā resurss dažādu psiholoģisko problēmu, tai skaitā, ņirgāšanās, prevencijā;

12.8.5. konsekventa pārraudzība vietās, kur pastāv vardarbības risks, piemēram, garderobē, tualetēs, gaitēnos, pagalmos, u.c.;

12.8.6. veikt plānveidīgas aktivitātes izglītības iestādē iesaistītajām pusēm ņirgāšanās mazināšanai.

12.9. Pedagogam atklājot ņirgāšanās esamību:

12.9.1. *reaģēt nekavējoties*,

12.9.2. rakstiski *dokumentēt notiekošo* (datums, iesaistītie, konkrētās vardarbības darbības, darbības vardarbības mazināšanai utt.);

12.9.3. *ievērot sistēmiskumu un secīgumu*.

12.10. Izglītības iestādē vai tās teritorijā (un arī citās sabiedriskās vietās) nav pieļaujama pieaugušo (vecāku, vecvecāku un citu personu) agresīva uzvedība pret citiem bērniem vai pedagogiem, kas var izpausties kā kliegšana, lamāšana, pazemošana, grūstīšana:

12.10.1. tādos gadījumos izglītības iestādes personāls stingrā un nosvērtā balsī lūdz personai atstāt telpu un izglītības iestādes teritoriju;

12.10.2. ja tas netiek darīts, nekavējoties izsauc policiju, jo vardarbīga izturēšanās nav pieļaujama;

12.10.3. ja minētā persona ir kāda bērna vecāks (persona, kas realizē aizgādību), tad pedagogs piedāvā noteikt citu tikšanās laiku;

12.10.4. ja tas ir vecvecāks vai cita persona, kura nav pilnvarota veikt vecāka pienākumus, pedagogam vai atbalsta speciālistam nav jāiesaistās diskusijā, jo tādām personām nav izpaužama nekāda informācija par bērnu;

12.10.5. noskaidrojot personas ierašanās iemeslus, jāpasaka, ka turpmākā komunikācija ir iespējama tikai ar personu, kas īsteno bērna aizgādību, un jābeidz saruna.

12.11. Ja vecākam ar bāriņtiesas, policijas vai tiesas lēmumu ir noteikts konkrēts laiks saskarsmei ar bērnu, vai aizliegums saskarsmei ar bērnu, vai ir piemēroti pagaidu aizsardzības pret vardarbību piespiedu līdzekļi (piemēram, netuvoties izglītības iestādei, neuzturēt kontaktu ar bērnu vai otru vecāku), otrs vecāks (persona, kas realizē aizgādību) par to informē izglītības iestādes vadītāju, iesniedzot rakstveida iesniegumu, kuram tiek pievienots attiecīgais nolēmums. Noteikto ierobežojumu pārkāpumu gadījumos izglītības iestādes vadītājs ziņo policijai par konkrētās personas prettiesisku rīcību.

13. Izglītības procesa organizācija

13.1. Kārtību, kādā notiek izglītojamo uzņemšana un atskaitīšana pirmsskolas izglītības iestādēs nosaka Alūksnes novada pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

- 13.2. Vecāki par bērna uzņemšanu izglītības iestādē iesniedz šādus dokumentus:
 - 13.2.1. iesniegumu;
 - 13.2.2. bērna medicīnisko karti 026/u;
 - 13.2.3. Alūksnes novada pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinumu (ja bērnam ieteikta pirmsskolas speciālās izglītības programma);
 - 13.2.4. noslēdz līgumu par izglītojamā izglītošanu un audzināšanu;
 - 13.2.5. vecāka atļauju par sava bērna fotogrāfiju un/vai filmēšanas ierakstu apstrādi;
 - 13.2.6. iesniegumu par personu noteikšanu bērna sagaidīšanai (ja bērnu no izglītības iestādes izņems citas personas, kas nav likumiskie pārstāvji, bet ne jaunākas par 13 gadiem);
 - 13.2.7. piekrišanu vecāku un izglītojamā personas datu izmantošanai elektroniskās izglītības sistēmā E-klase mājaslapā www.e-klase.lv.
- 13.3. Vecāki pēc nepieciešamības, iesniedz vadītājam iesniegumu: par izziņas sagatavošanu; par bērna atvaļinājumu uz noteiktu laiku; par izmaiņām bērna dokumentos; par grupas vai programmas maiņu; par izglītības iestādes apmeklējuma laika izmaiņām; par izmaiņām veselības stāvoklī un ar to saistītām ģimenes ārsta rekomendācijām; par bērna atskaitīšanu; u.c.
- 13.4. Vecāki informē izglītības iestādi, grupas skolotājas par izmaiņām: deklarētās dzīvesvietas adresē, faktiskās dzīvesvietas adresē, telefona numurā, e-pasta adresē.
- 13.5. Izglītības iestādes darba nedēļas ilgums ir piecas darba dienas 10,5 stundas dienā. Darba laiks no plkst. 07.30 līdz 18.00. Valstī noteiktajās pirmssvētku dienās izglītības iestāde strādā līdz plkst. 17.00. Vecākiem izglītības iestāde ar bērnu jāatstāj līdz plkst. 18.00 vai pirmssvētku dienās līdz plkst. 17.00.
- 13.6. Laikā, kad izglītības iestādes ieejas ārdurvis ir slēgtas, nepieciešamības gadījumā vecāki sazinās ar grupas skolotāju vai izmanto zvanu pogu, kura atrodas pie iestādes ieejas. Ienākot iestādē un izejot no iestādes, vecāki cieši aizver durvis. Vecāki, ieejot vai izejot no izglītības iestādes teritorijas, aizver vārtus.
- 13.7. Atvedot bērnu uz izglītības iestādi vecāki novieto automašīnu tam paredzētajā stāvvietā. Aizliegts novietot automašīnas pretī izglītības iestādes vārtiem.
- 13.8. Vecāki velosipēdus, elektriskos skrejriteņus (elektro skūterus) ievie teritorijā turot pie rokas. Bērnu velosipēdus, bērnu ratus, ziemā ragavas novieto izglītības iestādes teritorijā tam paredzētā vietā.
- 13.9. Vecākiem aizliegts bērnu atstāt vienu bez uzraudzības izglītības iestādes telpā vai teritorijā.
- 13.10. Vecāki līdz katras darba dienas plkst. 07.00 informē izglītības iestādes darbiniekus par bērna kavējumu, nosūtot ziņu uz tālruni 22043901, norādot: bērna vārdu un uzvārdu, grupas numuru, kavējuma iemeslu. Informācija tiks izmantota ēdināšanas pakalpojuma nodrošināšanai un nodota grupas skolotājām, bērnu apmeklējuma uzskaitē.
- 13.11. Katram izglītojamo vecumposmam ir apstiprināta "Dienas kārtība" un pieejama grupas informācijas stendā.
- 13.12. Izglītības process izglītības iestādē notiek saskaņā ar katram mācību gadam apstiprināto Grupu tematisko darba plānu un Rotaļnodarbību sarakstu: mūzikas nodarbības, fiziskās aktivitātes, speciālo programmu nodarbības, digitālo tehnoloģiju nodarbība, interešu pulciņu nodarbības (turpmāk tekstā – aktivitātes), ar kuru vecāki tiek iepazīstināti.
- 13.13. Lai nodrošinātu bērnu ēdināšanu un dalību aktivitātēs, bērni uz grupu tiek atvesti līdz plkst. 08.30, izņemot gadījumus, ja noteikts cits rotaļnodarbību sākuma laiks, par ko vecākus individuāli informē grupas skolotāja: individuālās nodarbības pie logopēda

- sākas plkst. 08.00, speciālās grupas individuālā grupas nodarbība sākas plkst. 08.20, fiziskās aktivitātes sākas plkst. 08.25.
- 13.14. Bērni, kuri apmeklē obligāto piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācību, izglītības iestādes apmeklējums ir obligāts.
 - 13.15. 1,5 līdz 3 gadus veciem bērniem grupas telpa ir atdalīta no guļamtelpas. Katrai grupai ir atsevišķa ieeja.
 - 13.16. 4 līdz 7 gadus veciem bērniem grupas telpa ir apvienota ar guļamtelpu.
 - 13.17. Katru dienu bērniem tiek organizētas rotaļnodarbības, pastaigas iestādes teritorijā un ārpus teritorijas atbilstoši izstrādātajiem maršrutiem, individuālais darbs.
 - 13.18. Sporta rotaļnodarbības un fiziskās aktivitātes notiek sporta zālē vai iestādes teritorijā.
 - 13.19. Mūzikas rotaļnodarbības notiek mūzikas zālē vai mūzikas kabinetā.
 - 13.20. Nodarbības pie logopēda, speciālā pedagoga notiek logopēda kabinetā.
 - 13.21. Izglītības iestādes pasākumi notiek mūzikas zālē, iestādes telpās vai teritorijā.
 - 13.22. Mācību gada laikā tematiskajās aktivitātēs bērniem tiek sniegta informācija par ugunsdrošību, ceļu satiksmes drošību, rīcību ekstremālās situācijās, drošību uz ledus, drošību uz ūdens, personas higiēnu un citiem drošības jautājumiem.
 - 13.23. Izglītības iestādes organizētajos pasākumos piedalās tikai izglītības iestādē uzņemtie izglītojamie, izglītības iestādes darbinieki, vecāki un ģimenes locekļi un aicināti viesi. Vecāki atbild par viesiem, izglītojamā brāļiem un māsām, kas piedalās grupas pasākumā, lai netraucētu pasākuma norisi. Pasākuma laikā neizmanto priekšmetus, kas var traucēt vai novērst uzmanību bērniem pasākuma norisē (piemēram, hēlija baloni).
 - 13.24. Atvedot bērnu uz izglītības iestādi, vecāki ievēro grupas telpā un paziņo grupas pedagogam par bērna ierašanos.
 - 13.25. Bērns izglītības iestādē ierodas ar labu veselību, sakopts, kārtīgs, ar viņam nepieciešamo papildus apģērbu un higiēnas piederumiem (ķemme, vienreizējās lietošanas salvetes, zobu birste un zobu pasta, ja nepieciešams – autiņbiksītes, mitrās salvetes, u.c.). Virsdrēbes (piemērotas gadalaikam) atstāj garderobē un nomaina ielas apavus. Ziemas periodā papildus cimdu pāris un vasaras periodā galvassega aizsardzībai no saules, ūdens pudele.
 - 13.26. Izglītības iestāde nodrošina izglītojamos ar mācību materiāliem pirmsskolas izglītības programmas ietvaros visās rotaļnodarbībās.
 - 13.27. Vecāki nodrošina bērnam izglītības iestādē nepieciešamos individuālos, ārpusnodarbību mācību līdzekļus un sporta apģērbu.
 - 13.28. Vecāki savlaicīgi paziņo grupas pedagogam, ja bērnu no izglītības iestādes sagaidīs cita persona.
 - 13.29. Grupas pedagogam ir tiesības vakarā nepavadīt bērnu personām, par kurām nav brīdinājuši vecāki, kā arī jebkurai personai, kura pēc bērna ieradusies reibuma stāvoklī vai citos gadījumos, ja ir pamatotas aizdomas, ka tas var kaitēt bērna interesēm.
 - 13.30. Grupas telpās aizliegts ienest un lietot jebkura veida medikamentus. Ja bērnam iestādē nepieciešams sniegt medicīnisko palīdzību, grupas pedagogs vēršas pie izglītības iestādes ārsta palīga pēc palīdzības. Bez ārsta norādījumiem ārsta palīgs nepielieto medikamentus, neskatoties uz vecāku lūgumu.
 - 13.31. Gadījumos, kad bērnam ir nepieciešama medicīniskā palīdzība, izglītības iestāde ziņo bērna vecākiem un ātrajai medicīniskajai palīdzībai par medicīniskās palīdzības nepieciešamību.
 - 13.32. Ja bērna saslimšana notikusi izglītības iestādē, izglītības iestādes ārsta palīgs vai grupas pedagogs informē saslimušā bērna vecākus, kuri laikā līdz divām stundām izņem bērnu no izglītības iestādes.

- 13.33. Ja bērns no izglītības iestādes nosūtīts mājās ar aizdomām par **infekcijas slimības pazīmēm** (caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūru, infekciozas izcelsmes izsitumiem, izsitumi kopā ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru, izmaiņām bērna uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana), vai nav apmeklējis izglītības iestādi **infekcijas slimību pazīmju** dēļ vai arī, ja bērns ir **slimojis ar infekcijas slimību** (piemēram, adenovīrusa infekcija – iesnas (skatīt punktu 13.35.), faringīts, faringotonsilīts (rīklesgala apsārtums, mandeļu iekaisums), kura visraksturīgākā izpausme ir konjunktivīts (raksturīgas sāpes un dedzinoša sajūta acīs, konjunktivīti var būt serozi - strutaini, folikulāri un plēvaini) vai koksaki vīruss, norovīrusu infekcija, pedikuloze jeb utainība, rotavīruss, gripa, Covid-19, skarlatīna, u.c.), sauss klepus, sāpes kaklā, **ģimenes ārsts izsniedz izziņu** vecākiem izglītības iestādes informēšanai par bērna veselības stāvokli un, ja nepieciešams, rekomendācijas turpmākai bērna aprūpei pakalpojuma laikā.
- 13.34. Ja bērns neapmeklē izglītības iestādi un kavējuma iemesls norādīts «slims» un/vai vecāki turpina novērot bērna veselības stāvokli (**izņemot** 13.33. punktā minētos gadījumus) bērna kavējumu attaisno ar vecāku sniegtu informāciju. Katrs vecāks izvērtē, vai un kāda veida saziņa vai apmeklējums nepieciešams pie ģimenes ārsta. Ja bērns būs apmeklējis ģimenes ārstu, atgriežoties iesniegs ārsta rekomendācijas par režīmu bērnam pēc slimības (ģimenes ārsta izziņa).
- 13.35. Ja bērnam novērotas izteiktas iesnas (aizlikts deguns, izdalījumi no deguna ārējām ejām vai aizdegunes, šķaudīšana) vai ķermeņa temperatūras paaugstināšanās līdz 37,5⁰C bez citām slimības pazīmēm vai stipras galvassāpes, muskuļu sāpes, bērns paliek mājās novērošanā līdz 72 stundām (vecāki konsultējas ar ģimenes ārstu pēc nepieciešamības). Ja bērnam vairs nav slimības pazīmju, vismaz 24 stundas nav paaugstinātas ķermeņa temperatūras, nelietojot temperatūru pazeminošus līdzekļus, bērns jūtas apmierinoši, bērns var apmeklēt izglītības iestādi, ārsta izziņa nav nepieciešama.
- 13.36. Izglītības iestāde divas reizes gadā un pēc nepieciešamības organizē vecāku sanāksmi.
- 13.37. Izglītības iestāde trīs reizes gadā un pēc nepieciešamības organizē Iestādes padomes sēdi, kurā piedalās no katras grupas ievēlētie vecāku pārstāvji, dibinātāja un pedagogu pārstāvji.
- 13.38. Izglītības iestāde mācību gada otrajā pusgadā organizē individuālās pārrunas vecākiem, sniedzot informāciju par bērna mācību rezultātiem.
- 13.39. Vadītājas pieņemšanas darba laiks – pirmdienās no plkst. 09.00 līdz 11.00. Vecāki jautājumus un informāciju var nosūtīt E-klasē, uz e-pastu spriditis@aluksne.lv vai sazināties telefoniski pa tālruni 22043901.
- 13.40. Vecāki var saņemt konsultācijas pie izglītības iestādes atbalsta personāla, speciālistiem, iepriekš vienojoties par vizītes laiku: ar vadītāja vietnieku izglītības jomā par atbalstu bērniem (par izglītības programmām, par uzvedības problēmas, mācīšanās grūtībām, u.c.), ar skolotāju logopēdu par bērnu valodas attīstības jautājumiem, ar pirmsskolas izglītības mūzikas skolotāju par bērna muzikālo spēju attīstīšanu, ar pirmsskolas izglītības sporta skolotāju par bērna fiziskās attīstības jautājumiem, ar ārsta palīgu par bērna veselības nostiprināšanas jautājumiem un atbalsta pasākumiem.
- 13.41. Ierodoties pēc bērna vecāki var saņemt īsu, aktuālu informāciju no grupas pedagoga par bērna dienas gaitu, plašākai sarunai vecāki ar grupas pedagogu vienojas par citu sarunas laiku.

- 13.42. Vecāki, pirms bērna uzņemšanas izglītības iestādē, var palīdzēt bērnam sagatavoties adaptācijas laikam:
- 13.42.1. runāt ar bērnu par pirmsskolas izglītības iestādes apmeklēšanu, stāstīt par draugiem, aktivitātēm;
 - 13.42.2. palīdzēt mājās apgūt ēšanas prasmes, apģērbties, rūpēties par savām lietām;
 - 13.42.3. doties pastaigās ar kājām;
 - 13.42.4. pietuvināt bērna dienas ritmu iestādes dienas kārtībai;
 - 13.42.5. dažādot ēdienkarti;
 - 13.42.6. patstāvīgi, izglītības iestādes darba laikā, iepazīties ar iestādes teritoriju.
- 13.43. Vecāki, bērnam uzsākot apmeklēt izglītības iestādi, var piedalīties bērna adaptācijas procesā:
- 13.43.1. viens vecāks apmeklējuma pirmās dienas rīta cēlienu var pavadīt kopā ar bērnu grupā;
 - 13.43.2. vecāks, ieņem vērotāja un bērna atbalsta personas pozīciju, cenšas distancēties no bērna, ļaujot uzņemties iniciatīvu grupas darbiniekiem;
 - 13.43.3. vecāki neierosina un neiesaistās sarunās ar skolotājiem, lai netraucētu grupas darbu;
 - 13.43.4. vecāka pienākums ir ievērot skolotāja ieteikumus un rekomendācijas adaptācijas procesa veicināšanai (pakāpeniska pieradināšana pie dienas miega izglītības iestādē, saīsināts apmeklējuma laiks bērnam pirmajās dienās, katram bērnam individuāli ieteikumi, u.c.);
 - 13.43.5. atnākot pēc bērna, vecāks un bērns dodas mājās, neturpinot kopīgu rotaļāšanos grupas telpā, lai veicinātu bērna izpratni par izglītības iestādi kā vietu bez vecākiem.
- 13.44. Aktuāla informācija vecākiem pieejama E-klasē, grupas informācijas standā.

14. Atbildība par noteikumu neievērošanu

- 14.1. Noteikumu neievērošanas gadījumā grupas pedagogs:
- 14.1.1. izsaka izglītojamam mutisku aizrādījumu, pārrunā situāciju un nepieciešamo rīcību;
 - 14.1.2. veic individuālas pārrunas ar vecākiem;
 - 14.1.3. atkārtoti neievērojot noteikumus, grupas pedagogs apraksta notikumu (situācijas aprakstu) un ziņo izglītības iestādes vadītājam.
- 14.2. Saņemot rakstisku ziņojumu, izglītības iestādes vadītājs:
- 14.2.1. veic pārrunas ar grupas pedagogiem, darbiniekiem;
 - 14.2.2. aicina vecākus uz individuālu sarunu kopā ar iestādes vadību, nepieciešamības gadījumā piesaistot atbalsta personālu;
 - 14.2.3. iesaistītās puses vienojas par turpmāko sadarbību.
- 14.3. Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi vai sadarbība nav konstruktīva/produktīva, vadītājs rakstiski nosūta informāciju Bāriņtiesai, Sociālo lietu pārvaldei, situācijas risināšanai.
- 14.4. Gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto fizisko vai emocionālo vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem pret bērniem, izglītības iestāde sazinās ar vecākiem un nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

15. Iepazīstināšana ar noteikumiem

- 15.1. Izglītības iestādes vadītājs vai norīkots darbinieks iepazīstina vecākus ar noteikumiem pirms bērna uzņemšanas izglītības iestādē un saņem apliecinājumu par iepazīšanos ar noteikumiem, ko vecāki apliecina ar savu parakstu veidlapā "Iesniegums uzņemšanai izglītības iestādē".
- 15.2. Atbildīgais pedagogs iepazīstina izglītojamos ar noteikumiem ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma un katru reizi pirms tādu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību. Atbildīgais pedagogs veic ierakstu E-klases žurnāla sadaļā "Plānošana pirmsskolā" un norāda datumu un tēmu.
- 15.3. Atbildīgais pedagogs iepazīstina izglītojamo grupas vecākus ar noteikumiem vienu reizi gadā un saņem apliecinājumu par iepazīšanos noteikumu pielikumā pievienotajā reģistrācijas lapā (1. pielikums).
- 15.4. Vadītāja vietnieks izglītības jomā iepazīstina izglītības iestādes darbiniekus ar noteikumiem vienu reizi gadā un saņem apliecinājumu par iepazīšanos noteikumu pielikumā pievienotajā reģistrācijas lapā (2. pielikums).
- 15.5. Noteikumi publicēti izglītības iestādes tīmekļa vietnē www.aluksne.lv sadaļā Izglītība → Pirmsskolas izglītības iestādes → PII "Sprīdītis" → Dokumenti.
- 15.6. Noteikumi pieejami izglītības iestādes un katras grupas informācijas stendā.
- 15.7. Informācija par izglītības iestādes vadības pieņemšanas laikiem pieejami izglītības iestādes un katras grupas informācijas stendā.
- 15.8. Evakuācijas plāni ir izvietoti katrā izglītības iestādes stāvā.
- 15.9. Informācija par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietota katras grupas informācijas stendā.
- 15.10. Instrukcija par rīcību ugunsgrēka gadījumā izvietota pie trauksmes uztveršanas kontroles paneļiem: pie personāla speciālista kabineta, 11. grupas garderobē, 5.-6. grupas kāpņu telpā, virtuvē, pagrabā (pie ieejas uz 3.-4. grupu).

16. Kārtība, kādā iestādē uzturas nepiederošas personas

- 16.1. Izglītības iestādei piederošas personas ir izglītības iestādes darbinieki, izglītojamie un izglītojamo vecāki.
- 16.2. Izglītības iestādē ir noteikta kārtība, kādā izglītības iestādē uzturas izglītojamo vecāki un citas personas, kas izvietota redzamā vietā, ienākot izglītības iestādē (pie izglītības iestādes ārdurvīm, kuras aprīkotas ar zvana pogu: ārdurvis Nr. "A2" ar norādi "Ieeja uz 5.-6. grupu" un ārdurvis Nr. "A3" ar norādi "Ieeja uz 9.-10. grupu, Dokumentu iesniegšana").
- 16.3. Izglītības iestādes darbību kontrolējošo institūciju amatpersonas ierodoties izglītības iestādē uzrāda dienesta apliecību un informē izglītības iestādes vadītāju par savas ierašanās mērķi.
- 16.4. Personas, kuras ierodas izglītības iestādē ar mērķi iesniegt iesniegumus, priekšlikumus vai sūdzības, vēršas pie izglītības iestādes vadītāja pieņemšanas laikā, vai arī iepriekš vienojas par citu tikšanās laiku.

17. Noslēguma jautājums

- 17.1. Atzīt par spēku zaudējušiem izglītības iestādes 2019. gada 9. septembra iekšējos noteikumus Nr. 3/2019 "Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes "SPRĪDĪTIS" Iekšējās kārtības noteikumi".

1. pielikums
Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes
"SPRĪDĪTIS" iekšējiem noteikumiem Nr. 1/2024

Ar "Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes "SPRĪDĪTIS" Iekšējās kārtības noteikumi"
iepazīnos un apņemos ievērot:

N.p.k.	____. Grupas izglītojamā vārds, uzvārds	Datums	Vecāka vārds, uzvārds	Vecāka paraksts
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				

Atbildīgais par noteikumu iepazīstināšanu:

Datums

Amats

Vārds, uzvārds

Paraksts

2. pielikums
Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes
"SPRĪDĪTIS" iekšējiem noteikumiem Nr. 1/2024

Ar "Alūksnes pirmsskolas izglītības iestādes "SPRĪDĪTIS" Iekšējās kārtības noteikumi"
iepazīnos un apņemos ievērot:

N.p.k.	Darbinieka vārds, uzvārds	Datums	Darbinieka paraksts
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Atbildīgais par noteikumu iepazīstināšanu:

Datums

Amats

Vārds, uzvārds

Paraksts

Alūksnes pirmsskolas izglītības iestāde “SPRĪDĪTIS”
IZGLĪTOJAMĀ UZVEDĪBAS NOVĒROŠANAS VEIDLAPA

Vārds, uzvārds:

Grupa:

Novērošanas datums, nedēļas diena:

1. Laiks, kad tika novērotas uzvedības vai saskarsmes grūtības:

Rīta cēliens Pusdienas laiks Pēcpusdiena Visa diena

2. Uzvedības vai saskarsmes grūtību detalizēts, precīzs apraksts (konkrēta epizode, situācija pirms epizodes, bērna rīcība)

3. Kā Jūs rīkojāties šajā situācijā?

4. Kā bērns reaģēja uz Jūsu rīcību?

5. Kādu rezultātu bērns panāca ar savu uzvedību?

6. Bērna uzvedības vai saskarsmes grūtību novērtējums (pasvītros):

Minimāli Vidēji Stipri Apdraudoši pašam Apdraudoši citiem

7. Papildus informācija (ja ir)

Novērotājs:

Datums:

Alūksnes pirmsskolas izglītības iestāde "SPRĪDĪTIS"
IZGLĪTOJAMĀ ATTĪSTĪBAS, UZVEDĪBAS APRAKSTS

Izglītojamā vārds, uzvārds:

Dzimšanas dati:

Grupa:

Izglītojamā adrese, vecāku tālrunis:

- 1. Izglītojamā spēju raksturojums** (atmiņa, uzmanība, vārdu krājums, pirkstu sīkā muskulatūra, uzdevuma noteikumu uztveršana u.c.)
- 2. Izglītojamā spēju un zināšanu līmeņa atbilstība izglītības programmas prasībām**
- 3. Veselības problēmas**
- 4. Uzvedības problēmas** (agresivitāte, uzbudināmība, hiperaktivitāte, negatīvisms, aizvainojums, emocionāla nestabilitāte, konfliktēšana, neizlēmība, uztraukums, izrādīšanās, bailes u.c.)
- 5. Mācīšanās grūtības** (uzmanības traucējumi, uztveres spēja u.c.)
- 6. Kādi mācīšanās veidi un cita palīdzība tika piemēroti, cenšoties pārvarēt minētās grūtības:**
- 7. Kāpēc, Jūsuprāt, bērnam ir šādas uzvedības, saskarsmes vai mācīšanās grūtības?**

Pedagogs:

Datums: